

فورمه گزارشدهی و نظرخواهی در مورد پاسخدهی دولت به ملت

بابت سال مالی ۱۳۹۹

معلومات در مورد تشکیل وزارت ارشاد، حج و اوقاف

۱ - معرفی وزارت ارشاد، حج و اوقاف:

وزارت ارشاد، حج و اوقاف در سال ۱۳۴۹ به اساس مقررہ دولت وقت برای اولین بار بنام اداره عالی اوقاف تصدی غیر انتقالی عام المنفعه مربوط اداره عدلیه تأسیس گردید که استقامت کار آن بدست آوردن اموال وقفی اعم از منقول و غیر منقول و نظارت از اماکن متبرکه، مزارات، مساجد و غیره را تشکیل میداد، که رئیس اداره عالی اوقاف شخص اعلیٰ حضرت محمد ظاهر شاه پادشاه وقت و رئیس عامل آن بنام سید حکیم کمال شینواری بود، امور مربوطه به اداره عالی اوقاف در ولایات توسط خاړنوالی های ولایات به پیش برده می شد و اداره عالی اوقاف در یک تعمیر واقع مکروریان اول که طور کرایه از آن استفاده به عمل می آمد فعالیت می نمود.

در سال ۱۳۵۲ بعد از تغییر نظام شاهی به جمهوری، رئیس اداره عالی اوقاف محترم زین الله منلی مقرر گردید و اداره عالی اوقاف از تصدی وزارت عدلیه منفصل و صرف مدیریت عمومی اوقاف و مدیریت عمومی حج تشکیل و به صدارت عظمی وقت مدغم گردید.

در سال ۱۳۵۸ اداره عالی اوقاف ارتقاء نموده و بنام ریاست شؤن اسلامی مسمی گردید که دکتور سعید افغانی بحیث اولین رئیس شؤن اسلامی تعیین و توظیف گردید و در زمان دکتور سعید افغانی تعمیر فعلی وزارت خریداری و ریاست شوون اسلامی در آن جابجا گردید.

در سال ۱۳۶۲ ریاست عمومی شوون اسلامی به وزارت شؤن اسلامی ارتقاء نموده و اولین وزیر شؤن اسلامی مولوی عبدالولی حجت تعیین و توظیف گردید.

وزارت شؤن اسلامی در سال ۱۳۷۶ در زمان حاکمیت طالبان تنزیل نموده و بنام معینیت حج و اوقاف در مربوطات وزارت عدلیه مدغم گردید و شورای بنام شورای علماء و روحانیون نیز در چوکات این معینیت فعالیت می نمود.

در سال ۱۳۷۸ دوباره معینیت حج و اوقاف به وزارت حج و اوقاف ارتقاء نمود و عبدالشکور بحیث اولین وزیر حج و اوقاف تعیین و توظیف گردید و در فرجام سال ۱۳۸۱ تحت نام وزارت ارشاد، حج و اوقاف مسمی گردید.

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه

وزارت ارشاد، حج و اوقاف از مراحل ابتدایی خویش بخش های اوقاف، مساجد، حج و نشرات را با خود داشته و هکذا با مرور زمان نظر به ضرورت در تشکیل آن بخش های ریاست امور قراء، ریاست اسناد و ارتباط، ریاست پالیسی و پلان، ریاست اداری، ریاست منابع بشری، ریاست اوقاف، ریاست تعلیمات علوم دینی، ریاست اعتدال، ریاست احتساب، ریاست مجمع علمی، ریاست تدقیق مطالعات و علوم اسلامی، ریاست تفتیش داخلی و ریاست امور عرفان و اماکن نیز گنجانیده شده است.

(۱) تشکیل:

اصل تشکیل وزارت ارشاد، حج و اوقاف در سال ۱۳۹۹ تعداد (9386) بست بوده که شامل کارمندان، کارکنان امور دینی (یعنی امامان، مؤذنین و خادمین مساجد) و کارکنان خدماتی میباشد. از جمله تعداد (۳۲۶۶) کارمند به شمول ۸۳ تن زن در ریاست های مختلف این وزارت و به تعداد (5893) تن امامان، مؤذنین و خادمین بوده که در مرکز، واحد های دومی و سومی ایفای وظیفه مینمایند.

۲- جهت اجرای بهتر امور و احساس نیاز، نظر به پیشنهاد این وزارت و قرار حکم ۱۴۱۵ مورخ ۱۳۹۹/۶/۱۵ مقام عالی ریاست جمهوری معینیت حج و زائرین به بست معادل تحت نام معینیت پالیسی و پلان در چوکات تشکیل تعدیل گردید. و از اینکه زنان نیمی از پیکر جامعه را تشکیل میدهند به منظور تاثیر گذاری بیشتر، بست رتبه دوم تحت نام ریاست امور ارشادی زنان نیز ایجاد گردید.

(۲) اهداف و مسئولیت های اصلی**اهداف ارشادی:**

- مدیریت سالم از تهیه، ترتیب، توزیع و تطبیق خطبه های نماز جمعه و عیدین با استفاده از طرق و امکانات دست داشته (تهیه و چاپ کتاب خطبه ها، شبکه های اجتماعی، مدیریت های مربوطه و....)
- در سراسر کشور.
- اصدار فتوی و تحریر ابراز نظر های شرعی در موارد لازم در پرتو احکام و تعالیم دین مبین اسلام به منظور حل و فصل مسایل مبهم و مختلف فیه، دریافت راهکارهای شرعی، تأمین عدالت اجتماعی وحدت ملی و صلح در کشور.

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه

- تألیف، ترجمه، چاپ کتاب های دینی، نوشتن مقالات و توزیع آن به نهاد های دینی و نشر مجله پیام حق با عناوین گوناگون و توزیع آن به نهادهای مختلف در کشور.
- عرضه خدمات دینی ارتقای ظرفیت ائمه، خطباء و توسعه آگاهی دینی مردم از طریق وسایل مختلف؛
- تنویر اذهان مردم در عرصه عرضه خدمات دولت جمهوری اسلامی افغانستان در امور دینی.
- تلاش و سعی در کاهش مشکلات اجتماعی (مانند مواد مخدر، بیسوادی و سایر پدیده های منفی و غیر اخلاقی) فساد اداری، از طریق برنامه های آگاهی دهی و سهمگیری فعال علمای دین و روحانیون و سعی برای خودکفایی نهادهای دینی.
- نهادینه ساختن فرهنگ اعتدال و میانه روی در جامعه و تقویت نشرات دینی در رسانه های دولتی و غیردولتی.

ب. اهداف حج و زیارات :

- تنظیم امور حج، عمره و زیارت جهت فراهم آوری تسهیلات لازم برای حجاج، معتمرین، زائرین کربلا و اهل هنود جهت اشتراک در مراسم دینی و مذهبی.

ج. اهداف اوقاف :

- تنظیم و مدیریت املاک وقفی به منظور اداره و مراقبت و جمع آوری شفاف عواید وقفی در سطح کشور.
- جمع آوری عشر و زکات و توزیع آن طبق احکام شرعی و قوانین نافذه کشور به مستحقین (فقراء و مساکین).
- راه اندازی کمپاین دینی پیرامون جمع آوری عشر و زکات به مقصد تقویت بنیه مالی مملکت.

د. اهداف اداری :

- تنظیم امور مربوط به تدوین پلان استراتژیک، پالیسی ها، مسوده مقررہ ها، لوايح، طرز العمل ها، پلان های عملیاتی، پلان توانمند سازی اقتصادی زنان، پیشنهاد بودجه عادی و انکشافی، مدیریت و نظارت از تطبیق پروژه های انکشافی، تأمین ارتباط با ادارات تمویل کننده ملی و بین المللی جهت جلب کمک مالی و تخنیکی غرض تطبیق برنامه های این وزارت.

ریاست اطلاعات و ارتباط عامه

- تهیه، تصحیح، چاپ و نشر مجله پیام حق ارگان نشراتی این وزارت.
- ایجاد کتاب خانه های دیجیتالی در مرکز و ولایات و ایجاد کمپیوترلب در مساجد و مدارس.
- ایجاد سیستم الکترونیکی تدارکاتی این وزارت مطابق معیارهای اداره تدارکات ملی.
- ایجاد محیط مصئون کاری برای کارمندان اناث در بخش های کاری وزارت.

بودجه سال مالی ۱۳۹۹ وزارت ارشاد، حج و اوقاف:

1- مجموع بودجه عادی منظور شده باتعدیلات مبلغ (1,722,566,240) یک میلیارد و هفت صد و بیست دو میلیون و پنج صد و شصت و شش هزار و دوصد و چهل افغانی بوده که ۸۶ فیصد آن به مصرف رسیده است.

دلیل عدم مصرف مبلغ باقیمانده بودجه عادی :

- صرفه جوی در خریداری وسایل و تجهیزات دفتری.
- افزودی مبلغ (164,649,500) یکصد و شصت و چهار میلیون و ششصد و چهل نه هزار و پنج صد افغانی بابت معاش و امتیازات (۷۰۰) بست ملامامان در بررسی وسط سال که پروسه استخدام آنها از طریق رقابت آزاد بنابر زمان گیر بودن الی اخیر سال پایان نیافت.
- تأخیر در طی مراحل خریداری زمین برای توسعه تعمیر اداری ریاست ارشاد، حج و اوقاف ولایت پنجشیر.
- عدم تکمیل پروسه تدارکاتی برخی از قراردادهای حفظ و مراقبت بنا به تأخیر رسیدن تعهد بودجوی.
- شیوع ویروس کرونا که در سال ۱۳۹۹ باعث تأخیر تطبیق پروژه ها گردیده است.

بودجه انکشافی :

2- در سال مالی ۱۳۹۹ برای این وزارت در فرمان بودجه مبلغ (188,500,000) یک صد هشتاد و هشت میلیون و پنج صد هزار افغانی منظور گردیده که مبلغ (170,031,641) افغانی در بخش تطبیق پروژه های انکشافی به مصرف رسیده و فیصدی مصرف آن %۹۰ را احتوا مینماید.

اما نسبت افزودی مبلغ (95,214,288) نود و پنج ملیون و دو صد و چهارده هزار و دو صد و هشتاد و هشت افغانی برای اتصال و تجهیز آی سی تی لب ها در پایان ربع سوم سال مالی از اداره اترا به این وزارت تخصیص داده شد. باوجود مدت کم برای مصرف این پول خصوصاً طی نمودن پروسه طویل تدارکاتی بنا به تلاش زیاد وزارت توانست مبلغ (14,288,950) ازین بودجه غیر اختیاری را به مصرف برساند. و نیز در ختم ربع سوم مبلغ (33,000,000) سی و سه ملیون افغانی دیگر برای ترمیم و بازسازی اماکن اهل هنود و سکهها به بودیجه این وزارت افزود گردید. ازاینکه بودجه متذکره درختم ربع سوم سال مالی ۱۳۹۹ تزئید گردیده و پروژه سازی و طی مراحل تدارکاتی آن زمــــان گیر بوده مبلغ (28,500,000) افغانی بنا به پیشنهاد این وزارت و موافقه وزارت محترم مالیه تنقیص تا در سند بودجه سال مالی (۱۴۰۰) جهت تکمیل پروژه های زیربیط گنجـانیده شود. که جمعا بودجه انکشافی این وزارت بعد از تزئید و تنقیص مبلغ (289,991,217) افغانی رسیده است که از دیداد بودجه فوق بالای مصرف آن اثرات منفی گذاشته در نتیجه فیصدی مصرف بودجه از ۹۰% به ۵۸/۶۵% تنزیل یافته است.

دلایل عمده عدم مصرف مبلغ باقیمانده بودجه انکشافی :

- اداره محترم اترا درختم ربع سوم سال مالی مبلغ (95,214,288) نود و پنج ملیون و دو صد و چهار ده هزار و دو صد و هشتاد و هشت افغانی بودجه غیر اختیاری در کود ایجاد کیبل نوری برای مساجد و مدارس افزود، جادارد که از آن اداره محترم نسبت حمایت فوق تشکری نمود، اما بنابر طولانی بودن مراحل تدارکاتی بودجه متذکره بطور کامل به مصرف نرسید.
- تأخیر در تزئید مبلغ (33,000,000) سی و سه ملیون افغانی بودجه اختیاری در کود اعمار اماکن مذهبی برای اعمار، ترمیم و بازسازی اماکن اهل هنود و سک افغانستان در بودجه انکشافی.
- عوامل ناامنی در تطبیق تعدادی از پروژه ها در برخی از مناطق.
- شیوع ویروس کرونا که در سال ۱۳۹۹ باعث تأخیر تطبیق پروژه ها گردیده است.

دستاوردهای بزرگ وزارت ارشاد، حج و اوقاف:

الف : برنامه ارشادی:

آگاهی دهی و تنویر اذهان عامه

۱. اصـدار (۲۳۱) عنوان فـتـهـوای تحریری وشـفاهی در مـوارد مختلفه فـ منجمله : میراث، طلاق، ازدواج اجباری، منع شکنجه زنان، طلاق جمعی، نکاح اجـبـاری، خشونت علیه زنان، حصول پول توسط اطفال زیرسن، اموال غیر منقول (رهن) حیف ومیل صـرفیه برق...و غیره درکشور.

۲. توزیع و ایراد تعداد (۵۴) عنوان خطبه نماز جمعه و عیدین به مناسبت های مختلف از فراز منابرمساجد توسط خطباء وائمه در مرکز و ولایات که به طوری مختصر به چند خطبه آن اشاره می گردد:

- مبارزه بافساد مسوولیت هر فرد جامعه است.
- حملات انتحاری بالای مراکز تعلیمی واکادمیک خلاف همه موازین شرعی وکرامت انسانی است.
- حمایت از مذاکرات بین الافغانی در دوحه قطر.
- میلاد پیامبر (صلی الله علیه و سلم) پیام آور صلح.
- حفاظت آب وهوا ، دو نعمت بی بهای الهی که وظیفه هر فرد جامعه است.
- صلح، صلح، صلح تا تحقق صلح دایمی و باعزت
- دروغ، غیبت، توهین وتحقیر برادر مسلمان حرام است.

۳. اشتراک کارشناسان ومدیران عمومی احتساب در رسانه های صوتی وتصویری با ارایه (۸۰) پیام به منظور آگاهی هموطنان راجع به موضوعات مختلف ازجمله حقوق زن از دید گاه اسلام، منع خشونت علیه زنان، حرمت استعمال مواد مخدر، حرمت جنگ دادن حیوانات، مبارزه علیه فساد اداری، از دواج اجباری، حرمت اختطاف انسان، نقش صلح وامنیت درزندگی اجتماعی، حرمت تعصب ونژادپرستی، اسباب سعادت مندی انسان.

۴. تهیه و تدارک کتابخانه دیجیتالی به منظور تحقیقات علمی .
۵. ایجاد کمپیوتر لب در انستیتوت تدریب ائمه و معهد عالی قراءات به منظور انکشاف سطح علمی محصلین و شاگردان دربخش های دینی و تعلیمی توسط تکنالوژی جدید.
۶. تهیه و ترتیب مقاله تحت عنوان اضرار جسمی وروحي مواد مخدر غرض آگاهی وتنویر اذهان عامه از اضرار و پیامدهای سوئ مواد مخدر.
- آگاهی دهی در مورد ویروس کرونا:
۷. تهیه، تدوین، چاپ و توزیع (۴۵) هزار نسخه فتوای شرعی در مورد وقایه از ویروس کرونا وجلوگیری از شیوع آن در سطح کشور.
۸. ترتیب، دیزاین و چاپ (۱۵۰)هزار پوستر آگاهی دهی توأم با پیام های دینی پیرامون ویروس کرونا وتوزیع آن در سطح مرکز و ولایات.
۹. ترتیب، دیزاین و چاپ (۵۰۰) هزار بروشور توصیه های دینی پیرامون ویروس کرونا وتوزیع آن در سطح مرکز و ولایات غرض آگاهی هموطنان.
۱۰. ارائه (۱۸) موعظه اعتدالی وآگاهی درمورد جلوگیری از ویروس کرونا از طریق منابر مساجد در نواحی مختلف شهر کابل.
۱۱. تهیه (۲۴) کلیپ آگاهی دهی پیرامون ویروس کرونا توسط علمای مشهور کشور و نشر آن از طریق صفحات وزارت وارسال آن به مرکز رسانه های حکومت و وزارت محترم صحت عامه.
۱۲. ترتیب ده مقاله و چاپ آن از طریق مجله وزین پیام حق راجع به چگونگی جلوگیری و وقایه ویروس کرونا.
۱۳. معرفی (۲۳) تن از علمای جید این وزارت طی جدول رسمی به تمام تلویزیون ها ومركز رسانه های حکومت و مشاوریت ارشد ریاست جمهوری در امور روابط عامه واستراتیژیک در رابطه به ابراز نظر پیرامون جلوگیری ازشیوع ویروس کرونا.
۱۴. نشر (۵۲) پیام وقایوی از ویروس کرونا از طریق صفحات اجتماعی این وزارت.

۱۵. نشر (۲۳۴) مورد جریان جلسات و فعالیت های مهم علمای کرام در مورد ویروس کرونا در مرکز و ولایات از طریق صفحات اجتماعی این وزارت.

۱۶. نصب (۱۹۴) بلبورد در نقاط مزدحم در سطح کشور غرض انعکاس پیام های دینی و جلوگیری از ویروس کرونا.

۱۷. به تعداد (۱۴) جلسه شورای مشورتی علماء در مساجد نواحی شهر کابل، تحت عناوین جلوگیری از ویروس کرونا، نماز تراویح با پوشیدن ماسک و فاصله بین نماز گزاران، غسل دادن وادای نماز بالای شخصیکه به اثر مریضی کرونا فوت میکند، اختطاف، سرقت، قتل، وحدت علما و تامین امنیت، رد حملات تروریستی، محکوم نمودن جنایت کاران، وحدت و همدستی افغانها، حمایت و پشتیبانی از پروسه صلح در قطر، محیط زیست و موج دوم ویروس کرونا در مساجد نواحی شهر کابل دایر گردیده است.

فعالیت ها:

۱۸. تثبیت و تشخیص (۵۹) محل منکرات مخصوصاً در بخش فریبکاری، مفاسد و خرافات مانند جادوگری، فال بینی، کف شناسی، غیب گویی، رمالی فعالیت می نمودند که از نزد عاملین تعهد کتبی اخذ و محلات فعالیت ایشان مسدود گردید.

۱۹. انتخاب و معرفی (۹) تن قاری ممتاز جهت اشتراک در مسابقات بین المللی غرض تشویق و رشد قاریان قرآن کریم و انعکاس شهرت نیک افغانستان در جهان به وزارت محترم امور خارجه.

۲۰. تعداد (۸۸) باب مدرسه و دار الحفظ و (۱۶) باب حلقه حفظ و تجوید قرآن کریم در مرکز و ولایات کشور جهت تهیه آمار دقیق ثبت و راجه ستر گردیده و جواز فعالیت برای شان توزیع و همچنان نظارت از فعالیت ۱۱۵ باب مدرسه و دار الحفظ.

۲۱. اخذ امتحان (3037) تن از فارغان مدارس دینی تحت پوشش این وزارت در بخش های حفظ کامل قرآن کریم، قانون، تفسیر و اصول تفسیر، حدیث و اصول حدیث، عقاید فقه، تجوید، قرائت، سیرت النبی، زبان عربی، ناظره، قاعده نورانی، سواد آموزی و خیاطی و محصلین انستیتوت تربیت ائمه.

۲۲. نظارت و همکاری با شاروالی کابل در توزیع مواد خوراکی برای مستحقین نواحی (۲۲) گانه شهر کابل.

۲۳. تدویر (۷) کنفرانس رهبری وزارت با رسانه های همگانی درمورد اعمار مساجد، نقش علما در صلح، ونیز ویدیو کنفرانس رهبری وزارت با سفیر افغانستان مقیم کشور کویت پیرامون حمایت علمای کشور کویت از برنامه صلح به تاریخ ۱۳۹۹/۷/۱۹، ویدیو کنفرانس نشست مشورتی کشورهای عضو سازمان همکاری های اسلامی با حضور دانشمند محترم دوکتور محمد یوسف نیازی وزیر سابق وزارت ارشاد، حج و اوقاف با پروفیسور دکتور علی ارباش رئیس علوم دینی ترکیه در مورد گفتگو های صلح به تاریخ ۱۳۹۹/۸/۱ و ویدیو کنفرانس وزیر ارشاد، حج و اوقاف با (۲۱) کشور اسلامی و ۴ سازمان بین المللی اسلامی پیرامون چالشهای دنیای مدرن به تاریخ ۱۳۹۹/۸/۲۰ صورت گرفته است. اشتراک در کنفرانس ویدیوی کشور قزاقستان در مورد صلح و گفتمان.

۲۴. اهدای خون توسط (۲۰۰) تن از علماء و هیئت رهبری وزارت ارشاد، حج و اوقاف برای مجروحین حادثه انتحاری پوهنتون کابل و ابراز غم شریکی با خانواده های شهدا.

۲۵. منازعه اهالی تعداد (۱۷) محراب مسجد در نواحی شهر کابل و همچنان استقامت قبله (۳۹) محراب مسجد جدید الاعمار تثبیت و تعیین گردیده است.

۲۶. کنترول و مراقبت از نظافت و مصارف برق تعداد (۱۱۲۰) محراب مسجد نواحی شهر کابل به منظور جلوگیری از مصارف بیجای برق.

۲۷. تجلیل باشکوه از روز جهانی زن و اعطای تحایف برای کارمندان اناث جهت ارج گذاری به مقام زن.

۲۸. ثبت و راجستر (۲۸) باب خانقاه در مرکز و ولایات،

۲۹. بررسی و تصحیح (۳۶) جلد قران کریم خطاطی و ترجمه شده صورت گرفته است.

در بخش نشرات:

۳۰. تالیف، چاپ و نشر (۴) اثر علمی تحت عنوانین (آشنای بابزرگان دین، احکام حضانت در پرتو فقه وقانون، احکام ارث در پرتو قانون، بازتاب اندیشه های ناب اعتدالی و اصلاحی امام) به تعداد (۶۰۰۰). تیراژ و (۳۰) مقاله پژوهشی به منظور ترویج فرهنگ مطالعه و افزایش سطح آگاهی مردم در امور دینی.

۳۱. چاپ و نشر (۲۰۰۰) قطعه بروشور پیرامون آداب زیارت از دیدگاه شریعت و (۲۰۰۰) جلد جنتری دیواری و سرمیزی برای استفاده شعبات کاری وزارت و واحد های دومی.

۳۲. چاپ و نشر (۱۴۴۰۰) جلد مجله پیام حق طورماهور و توزیع آن به نهادهای دولتی و غیر دولتی در سطح مرکز و ولایات به منظور ترویج فرهنگ مطالعه و افزایش سطح آگاهی مردم در امور دینی.

۳۳. نشر (۱۴۷۵) مورد گزارش و کلیپ ویدیوئی در صفحه فیسبوک و یوتیوب و همچنان پخش (۸۰) مورد گزارش، تفاهم نامه ها، ورکشاپ، سیمینار و ویدیو کنفرانس ها در ویب سایت رسمی این وزارت.

۳۴. چاپ و نشر مضامین درباره حقوق زنان در پرتو آیات قرآنی و احادیث نبوی در دو بلبورد مربوط وزارت و تهیه و نصب (۱۴) تخته بلبورد (۲۰۰) قطعه پوستر چسپ دار و (۲۰۰) پوستر با نصب چوکات فلزی در نواحی شهر کابل، درب مساجد و مدارس جهت اطلاع رسانی عامه صورت گرفته است.

توزیع:

۳۵. تهیه و ترتیب (۵۰۰۰) جدول افطار و سحر ماه مبارک رمضان غرض آگاهی مردم از اوقات افطار و سحر به مساجد نواحی شهر کابل توزیع گردیده است.

۳۶. توزیع (۲۲۰۲۰۰) جلد قرآن کریم، تفسیر و کتب مختلف النوع برای مساجد و مدارس به منظور افزایش سطح آگاهی مردم در امور دینی واجتماعی.

سفر های رسمی رهبری وزارت:

۳۷. سفر رسمی محترم محمد قاسم حلیمی به ولایت فاریاب جهت اشتراک در مراسم افتتاح مسجد جامع

بندر آقینه که به کمک مالی کشور جمهوری ترکمنستان اعمار گردیده، با حضور داشت سفیر

ترکمنستان، مفتی اعظم آنکشور، جمعی از علماء و اهالی بندر آقینه مسجد افتتاح، در جریان سفر

جهت ارتقای ظرفیت علماء توسعه روابط، بازدید علماء افغانستان از مراکز اسلامی و فرهنگی جمهوری

ترکمنستان و همچنان حمایت علماء ترکمنستان از پروژه صلح با هیأت جمهوری ترکمنستان تبادل

نظر و نیز با استفاده از فرصت با مقامات رهبری ولایات بلخ و جوزجان نشست و تبادل نظر صورت

گرفت.

محیط زیست :

۳۸. کمپاین آگاهی دهی با ایراد موعظه ها برای یک هفته پیرامون محیط زیست و اثرات ناگوار آن در روشنایی تعلیمات دینی .

محافل، سیمینار و ورکشاپها:

۳۹. تدویر ۲ ورکشاپ آموزشی غرض ارتقای ظرفیت و ارائه خدمات بهتر در بخش های مسلکی و اداری برای (۴۰) تن اشتراک کننده.

۴۰. تدویر محافل و گردهمایی های بزرگ علماء با رعایت نکات صحي در ۳۴ ولایت کشور برای (۶۸۰۰) تن پیرامون جلوگیری از شیوع ویروس کرونا و موارد مختلف دیگر.

۴۱. تدویر ۱ دوره کورس زبان عربی برای (۵۰) تن کارمندان طبقه ذکور وانات وزارت.

۴۲. برگزاری محفل بمناسبت فراغت اولین دور محصلین معهد عالی قراءات (۱۸ تن) و دومین دور محفل فارغان حفظ قرآنکریم تعداد (۳۵۲) تن طبقه ذکور و (۱۳۰) تن طبقه اناث حلقات درسی ثبت و راجستر شده وزارت.

۴۳. اشتراک نعت خوانان ریاست تنظیم امور عرفان و اماکن در (۲۲) محفل اعم از میلاد النبی (صلی الله علیه و سلم) و حلقات ذکر و نعت خوانی در خانقاهای نواحی شهر کابل.

۴۴. تدویر و اشتراک در (۲۷۶) برنامه تبلیغی، ارشادی و توضیح مسایل دینی در قطعات و جزو تام های اردوی ملی، پولیس ملی، محابس و مراکز اصلاح و تربیت اطفال ولایت کابل جهت افزایش سطح آگاهی منسوبین قوای مسلح در امور دینی.

۴۵. تدویر (۴) برنامه آگاهی دهی تحت عنوان (اضرار افراط و تفریط در دین) برای (560) تن از علما در چهار زون و تدویر ۱۰ برنامه آگاهی دهی از قانون منع آزار واذیت زنان و اطفال برای (۵۰۰) تن شاگردان اناثیه ده (۱۰) باب مدرسه و دار الحفاظ ثبت و راجستر شده این وزارت در نواحی مختلف شهر کابل.

۴۶. تدویر (۴) کنفرانس مطبوعاتی پیرامون حفظ الصحه و همگانی ساختن فتوای (تدابیر و قایوی از ویروس کرونا) در مقر وزارت ارشاد، حج و اوقاف با حضور داشت رسانه ها.

۴۷. تنظیم و برگزاری و شرکت علماء، هیئت رهبری و منسوبین این وزارت در تجلیل با شکوه میلاد النبی (صلی الله علیه و سلم) که در تالار وزارت محترم دفاع ملی برگزار گردیده بود.
۴۸. حمایت از گردهمای بیش از (۳۰۰۰) تن عالم دین درخیمه لویه جرگه به منظور صدور اعلامیه واحد و حمایت از مذاکرات بین الافغانی و توافق صلح در کشور.
۴۹. تدویر کنفرانس امام اعظم ابوحنیفه از دیدگاه اندیشمندان اهل تشیع به ابتکار آیت الله العظمی واعظ زاده بهسودی به اشتراک بیش از (۲۵۰۰) تن از علماء، دانشمندان و شخصیت های تاثیر گذار کشور که راه اندازی چنین کنفرانس و همایش ها سبب تقرب و وحدت هرچه بیشتر فرقه ها و پیروان مذاهب اسلامی و استقرار صلح و امنیت در کشور میگردد.
۵۰. تدویر (۶) سیمینار در مورد حقوق زن از دیدگاه اسلام، حقوق اطفال، قاچاق انسان و مهاجرین تنظیم خانواده و فساد اداری با اشتراک (۲۱۵) تن تخطباء استادان مدارس و دارالحفاظ های خصوصی، تدویر سیمینار ۱ روزه تحت عنوان تکمیل دوره جنین در بطن مادر برای (۵۰) تن از منسوبین این وزارت و همچنین تدویر سیمینار ۱ روزه جهت آگاهی و تنویر اذهان عامه پیرامون منع خشونت علیه زنان برای (۱۰۰) تن اشتراک کننده.

ب: برنامه حج و زیارت:

۵۱. زمینه سازی و طی مراحل اسناد ابتدائی جهت اعزام (۳۰۰۰۰) تن حاجی غرض ادای فریضه حج بیت الله شریف به کشور سعودی که جهت جلوگیری از شیوع و پروس کرونا اعزام نگردیده اند.
۵۲. ایجاد کمیسیون داخلی حج به اساس فقره ۱ ماده ۵ مقرر تنظیم امور حجاج.

ج: برنامه اوقاف :

۵۳. تجدید کرایه (۱۵۰) باب دکان و غرفه ساحات اوقافی مرکز شهر کابل جهت افزایش عواید اوقافی.
۵۴. بررسی، کنترل و طی مراحل تعداد (۹۸۰) قطعه قرارداد وقفی در مرکز و ولایات جهت افزایش عواید اوقافی.
۵۵. جمع آوری مبلغ (74,302,666) هفتاد و چهار میلیون سه صد و دوهزار و شش صد و شصت و شش افغانی از عواید اوقافی در سطح مرکز و ولایات جهت افزایش عواید اوقافی وزارت صورت گرفته

و پیگیری مسوده قانون تنظیم امور ملکیت های وقفی در ادارات ذیربط توسط هیئت موظف تحت کار میباشد.

۵۶. موازی (۷۴) جریب و ۵ بسوه زمین از طرف اشخاص وارگانهای دولتی وقف گردیده و اعمار مساجد و ایجاد قبرستان در آنها صورت گرفته است.

د: برنامه اداری و مالی:

۵۷. ایجاد سیستم آنلاین غرض ارتباط و همآهنگی با رسانه ها، ریاست های مرکزی و ریاست های ارشاد، حج و اوقاف ۳۴ ولایت و برخی از علماء و امامان مساجد.

۵۸. جمع آوری ارقام و احصائیه دقیق اماکن مذهبی از (۳۱) ولایت جهت دسترسی بموقع به اطلاعات.

۵۹. تقرر (۵۵۵) تن کارکن امور دینی و (۹) تن کارمند مرکزی و ولایتی از طریق پروسه رقابت آزاد جهت جذب افراد کارا در اداره.

۶۰. ارسال جدول نتایج ارتقای قدم تعداد (۵۰۴۱) تن کارکنان امور دینی و کارمندان مرکزی و ولایتی

جهت مشخص نمودن افراد و اشخاص مجرب و تحسین آنها به کمیسیون مستقل اصلاحات اداری

و خدمات ملکی غرض اجرای حقوق و معامله به دفتر سوانح شان و معرفی (۵۸) تن کارمندان طبقه

ذکور و اناث به برنامه های آموزش مدیریت، زبان انگلیسی و کمپیوتر جهت ارتقای ظرفیت کارمندان.

۶۱. ترمیم (۲۰۵) محراب مسجد شریف در مرکز و ولایات کشور.

۶۲. امضاء هشت تفاهم نامه همکاری مشترک میان وزارت ارشاد، حج و اوقاف و مؤسسات ملی و بین المللی.

پروژه های انکشافی مطابق سند بودجه:

۱- لست و تعداد پروژه های انکشافی، مقدار بودجه و ساحه تطبیق پروژه ها،

پلان اعمار کار باقی مانده (۴۱) محراب مسجد بابت سال مالی ۱۳۹۹ به مبلغ (183,000,000)

یکصد و هشتاد و سه میلیون افغانی وجوه در سطح مرکز و ولایات.

۲- لیست و تعداد پروژه های تطبیق شده،

کار ساختمانی تعداد (۱۹) محراب مسجد شامل چهار کود در مرکز و ولایات جهت متحد ساختن مردم و فراهم ساختن زمینه اجرای مراسم دینی تکمیل گردیده است.

۳- تعداد پروژه های ناتمام یا در حال تطبیق:

کار باقی مانده ۲۲ پروژه در حال اجرا بوده که به فیصدی های مختلف پیشرفت نموده اند.

۴- دلایل عدم تطبیق پروژه ها:

- ۱ ایام قرنطین در کشور نسبت شیوع ویرس کرونا.
- ۲ مداخله غیر تخنیکي در موقع تطبیق پروژه های ساختمانی اعمار مساجد از طرف اهالی.
- ۳ تاخیر در قسمت ترتیب اسناد تخنیکي در سطح پروژه های ولایتی و در بعضی اوقات ترتیب قرارداد ها در مغایرت با مواد قانون تدارکات، که بعد از بررسی اسناد های متذکره در مرکز دو باره غرض رفع نواقص به ولایات مربوطه ارسال میگردد.
- ۴ عدم امنیت در بعضی ولایات و ولسوالی ها.

دستاوردهای مهم در بخش های پالیسی و تقنینی:

- ۱- ترتیب و منظوری طرز العمل ریاست احتساب.
- ۲- ترتیب و منظوری طرز العمل تقرر کارکنان امور دینی کارشناسان و کارمندان تخصصی و مسلکی.
- ۳- مسوده پلان استراتیژیک پنج ساله وزارت
- ۴- ترتیب پلان پنج ساله توانمند سازی اقتصادی زنان.
- ۵- ترتیب پلان مبارزه علیه مواد مخدر.
- ۶- ترتیب مسوده پالیسی جندر.

تاثیرات اقتصادی و اجتماعی از تطبیق پروژه های انکشافی بالای زندگی مردم:

- پروژه های اعمار مساجد در سطح ولایات، ولسوالی ها و قریه جات تاثیرات مستقیم اقتصادی و اجتماعی بالای اهالی منطقه دارد که از جمله:
- ۱- ایجاد اعتماد و کاهش فاصله میان مردم و دولت.

- ۲- استخدام اهالی در امور کاری پروژه ها توسط شرکت های قراردادی.
- ۳- خریداری و استفاده از مواد محلی در اعمار مساجد که نفع مستقیم و غیر مستقیم به اقتصاد منطقه دارد.
- ۴- تقویه مارکیت ها در سطح ولسوالی و ولایت.

تأثیر پروژه ها بالای عواید کشور:

- ۱- اگر چه این اعمار مساجد علاوه از فواید فوق اقتصادی و اجتماعی یک منبع عاید برای کارگران ماهر و غیرماهر بوده و چنانچه ذکر گردید نه تنها سبب ارتقای مارکیت در سطح محلی میگردد بلکه عواید محلی را بطور مستقیم و عواید ملی را بطور غیر مستقیم افزایش میدهد.

اقدامات مهم و اساسی جهت مبارزه با فساد اداری:

- ۱- به اثر پیگیری های مداوم ریاست تفتیش داخلی این وزارت جهت تحقق سفارشات اصلاحی و تحصیل باقی داری ها به تعداد (۴۷۰) سفارش اصلاحی در واحد های مرکزی و ولایتی تحقق یافته در نتیجه مبلغ (8,436,131) هشت میلیون چهارصد و سی و شش هزار و یکصد و سی و یک افغانی تحصیل و به خزانه دولت تحویل شده است.
- ۲- بازرسی امور مالی، حسابی، اداری و مسلکی (۴۷) مرجع تحت اثر روی قضایای مختلف در ادارات مربوطه جهت تامین شفافیت و حسابدهی و نظارت و ارزیابی از کارکرد تعداد (۲۰) اداره و (۲۳) پروژه تحت کار وزارت جهت تطبیق درست و به موقع پلان های مطروحه صورت گرفته است.
- ۳- آرایه (۸۵۸) مورد موعظه مختلف دینی پیرامون موضوعات اخلاقی، اجتماعی و پیامدهای فساد اداری، توسط کمیته مبلغین سیار و مدیران احتساب در مساجد و مراکز عمومی شهر کابل و ولایات.
- ۴- برگزاری سمینار در مورد جلوگیری از فساد اداری و نیز از طریق منابر مساجد مبارزه علیه هر نوع فساد از طریق علماء، خطبا و ائمه ترکیز گردیده است.

برنامه وزارت ارشاد، حج و اوقاف برای آینده:

اشتغال زایی، مبارزه با فساداداری و افزایش عواید و ارائه خدمات

۱. ریفورم یا ارزیابی عمومی وزارت.
۲. تدوین پلان استراتیژی پنج ساله وزارت.
۳. تطبیق پلان سال گذشته مبارزه علیه فساد اداری.
۴. ترتیب پلان مبارزه علیه فساد اداری.
۵. تطبیق برنامه های توانمند سازی اقتصادی زنان برای سال مالی ۱۴۰۰.
۶. دیجیتل سازی سیستم حج از طریق اداره اتر.
۷. دیتابیس مساجد.
۸. تدویر یک کنفرانس مطبوعاتی در مورد حمایت علماء از نیروهای دفاعی کشور.
۹. بازرسی امور مالی، حسابی، اداری و مسلکی تعداد (۳۴) مرجع تحت اثر وزارت، از مرکز و ولایات از طریق اعزام گروپ های مفتشین.
۱۰. انکشاف سیستم معلوماتی منابع بشری HR-MIS.
۱۱. تعقیب عواید باقیمانده سال های گذشته ذریعه مکاتیب متحد المال به ولایات و جلب مستاجرین از طریق ارگانهای امنیتی در مرکز.
۱۲. اعزام حجاج به عربستان سعودی به تعدادی که کشور سعودی منظور نماید.
۱۳. اعمار و تکمیل کار باقیمانده تعداد (۶۲) محراب مسجد و در مسال های اهل هنود و سک در مرکز و ولایات از بودجه انکشافی.

مشکلات و چالش ها و راه حل های تدبیر شده:

- ۱- عدم همکاری ریاست شاروالی کابل و حوزه های امنیتی وزارت امور داخله در مورد تطبیق فیصله های محاکم برای استرداد جایداد های اوقافی.
- ۲- نبود تعمیر مرکزی این وزارت که نظر به مصوبه شماره ۳۳ مورخ ۱۳۹۴/۹/۲۵ کابینه ج.ا. طرح پلان های تفصیلی آن در ساحات دارالامان و ترتیب نقشه های ساختمانی کمپلکس اداری این وزارت از جانب وزارت شهر سازی و اراضی که تا هنوز زمین مذکور در اختیار این وزارت قرار داده نشده است.
- ۳- نبود کمپلکس مجتمع حجاج زون مرکز.

- ۴- نبود تشکیل در مساجد که قرار است در مرکز و ولسوالی ها اعمار گردد و همچنان در مساجد نمونه وی که قبلاً اعمار گردیده است.
- ۵- عدم حفظ و مراقبت در مساجد ولایات به نسبت نبود تشکیل کارکنان خدماتی.
- ۶- مداخله غیر تخنیکي در موقع تطبیق پروژه های ساختمانی اعمار مساجد از طرف اهالی.
- ۷- نبود برنامه های آموزشی جهت ارتقای ظرفیت کارمندان این وزارت.

راه حل‌های پیشنهادی:

- ۱- همکاری به موقع ارگانهای مربوطه در حصه استرداد جایداد های اوقافی نهایت مهم است.
- ۲- همکاری وزارت شهرسازی و اراضی در قسمت در اختیار قراردادن زمین متذکره جهت اعمار تعمیر مرکزی وزارت ارشاد، حج و اوقاف.
- ۳- تدارک زمین از جانب شاروالی کابل، جهت اعمار مجتمع حجاج در کابل غرض ارائه خدمات و تنظیم بهتر حجاج زون مرکز.
- ۴- همکاری کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی در ازدیاد تشکیل.
- ۵- در نظر گرفتن امام، موزن و خادم در هر مسجد جامع ولایات.
- ۶- ازدیاد تشکیل جهت رعایت حفظ و مراقبت مساجد در ولایات.
- ۷- جلوگیری از تداخل اشخاص فرصت طلب در کار پروژه ها.
- ۸- تدویر سمینارها از طریق ادارات ذیربط تدارکات، برای واحد های دومی در ارتباط به معیاری سازی اسناد تدارکاتی.
- ۹- معرفی کارمندان از مقطع لیسانس به ماستری و دوکتورا و همچنان از بکلوریا به لیسانس جهت ارتقای ظرفیت و تخصصی سازی .